

(המשך מעמוד 25)

קשר למטרה (צה"ל, מישרת דרום-אפריקה, קה, קונסוליה) — טיפוס זה עוזר בגאנדי סימפאטיה בלתי-מודעת.

כי גאנדי עצמו סוגד לפולחן הרומנטי לאלימות, שהעלתה על נס איש כמו מאיר הריציון — אדם ששחט במל ידיו בדווים עליידי חיטוך גרונום. כהיותו אלוף-הפקוד השתתף בשיחה במירדפים אחרי פידאיון, ירה באקדחו בערבי בלתי-מזויין שנתקף בטירוף, אסר את השמעת שיר-השלום בפיקוד שלו.

יש פיצול בין גישתו של האלוף זאבי, שהופיע בטלוויזיה והשמיע את דעתו כי אי-אפשר לשים קץ לטרור בלי פיתרון פוליטי של הבעיה הפלסטינית, לבין דוק טור גאנדי, העוסק בדיאגנוזות של מטר רפים אלימים.

שחיתות

יחסי-ציבור במקום הקירה

בתכסים מחוכם

איכטה שימעון פרס את

עצמו מימין, משמאל ומהמרזו

כלוחם נגד שחיתות, שימעון פרס הוא בדיחה. אבל כמומחה ליחסי-ציבור, הוא גאון. השבוע הוכיח זאת שוב. בממלכתו נתגלו סימפטומים של מחלת-שחיתות בשלב מתקדם. שפשטה בחלקי-הגוף השונים. הקשר שלו לפרשת שחי תת, עוד בתקופת היותו מנכ"ל משרד הביטחון, צפ שוב בזיכרון. כאשר נתגלה כי נוסף על הכל קיבל הארבע-עצמו, מן הקואופרטיבים שהיו תלויים בחסדיו, מתנה שערכה עשרת אלפים לירות, הוא היה נתון במצב קשה מאד.

הוא הגיב על כך בתכסים גאוני. הוא מינה שלושה אישים כמבקרי מערכת-הבי טחון.

שלושת היוקים. הבחירה היתה שיא של תיחכום. כי עצם זהותם של השלושה איבטח את כל האגפים:

● בראש הביקורת הפנימית הועמד שימעון אבידן, מפקי חטיבת גרענית האג" דתית במלחמת תש"ה, מנהיג בכיר של מפ"ם. יליד גרמניה, קומוניסט בנעוריו, איש-ביטחון מובהק. אבידן נודע בימי מיל-חמת-העצמאות כאישיות מוסרית ממדרגה ראשונה, סולק ממערכת-הביטחון על-ידי דויד בן-גוריון מייד אחרי המילחמה בשל השתייכותו השמאלית.

● כמומחה מישפטי נבחר עסקן בכיר של הליכוד, הח"כ-לשעבר הנס קלינגהופר, אדם נקי-כפיים, פרופסור מפורז בעל הופעה ייקית מובהקת (למרות שהוא ממוצא אוסי-טורו-הונגרי).

● כאיש שלישי בצוות נתמנה ד"ר ארתור ברגמן, מנכ"ל לשעבר של הבנק לפונות, גם הוא בעל הופעה ייקית מובת. הקת, שהתפרסם כאשר הגיש את העתירה לצירע-לתנאי אשר הכשילה את המהדורה הראשונה של מימון הבחירות מקופת המדינה.

כישורים מיוחדים? מבחינת נקינות הכפיים, קשה היה לבחור באנשים מכובדים יותר. מבחינה פוליטית, מאבטחים שלושת האישים את פרס מימין, משמאל ומן המרי כזו.

ברור לגמרי כי זאת היתה כוונתו העיקרית של פרס. לאיש כמו קלינגהופר, למי של, אין תפקיד סביר במערכת זו. הוא פרופסור למישפט קונסטיטוציוני דווקא, ובודאי שאין לו הכישורים המיוחדים ל-מילחמה בשחיתות.

אבידן הוא אדם מעשי יותר. אולם גם כאן מתעוררת השאלה אם ניתנו לו האפשרות והיכולת המשעשית לעריכת ביקורת יסודית במערכת-הביטחון, ובכלל זה המנ"ג נגון הדרוש כדי לפתוח את כל תיקי המיכ"ר ליום וההומנות מאז 1967, לגבות עדויות חדשות, לפנות לציבור כדי לקבל תלונות, ולהבטיח למתלוננים כי לא יבולע להם ביחסיהם עם מערכת-הביטחון בעתיד. כי זה יתברר בעתיד, אחרי שתהיה שותף לאבידן ולהבריו להוכיח את עצמם. בינתיים לא נתגלו השבוע כל סימנים שצמרת מערכת הביטחון שינתה את גישתה, המח"בל בגלוי שחיתות (ראו עמוד 23).

ואילו פרס השמיט, בתכסים מחוכם זה, את הקרקע הציבורית מתחת לרגליהם של אותם אשר דרשו מינוי מבקר מן הו"ק למערכת-הביטחון, הקמת ועדת-חקירה נייטרלית, או עליכת בדיקה יסודית מטעם גוף מיקצועי בלתי-תלוי.

סקופ

מי קנה את סוד הפיחות?

כיצד הוברחו מיסמכי החברות הוואדוציות

גילויים על הפשעים של מיטב חבריו

הההוואדאנה

כעבור זמן-מה בסכום בן 6000 הלירות, והוסיף עוד 8000 כאשר הגיעה הודמנות נאותה לכך, בשנת 1966.

הודאתו של צור במישרתה משתרעת על מאות עמודים. לרוב היא כוללת גיר-סות שונות וסותרות על אותו עניין, עד שקשה לדעת מה קרה באמת. אולם נראה כי הדברים שאישר צור בהודאתו למישרתה החל מיום הישברו, 19' במארס, הם הקרובים ביותר לאמת.

מכשירים בידי צור

כך, למשל, מספר צור על יחסיו עם יידו, היהלומן היהודי מבלגיה ז"ק טראוברט. הוא מספר כיצד קיבל מ-

עדותו של צור במישרתה מגלה גם, כי השטרות שהחזיר בספטמבר לחברה ל-ישראל הוצאו במירמה, ולכן אין להם ערך. מסתבר כי צור בא בספטמבר (לפי עדותו מיום 20.3.75) לבנק של רוננבאום בז'נבה, וביקש ממזכיר-הבנק את השטרות על סך 5.5 מיליון דולר שהיו בבעלות החברות הוואדוציות של צור, והיו מופ"דים אצל רוננבאום. מזכיר הבנק השיב כי השטרות אינם במקום, אלא בכספת הבנק בלוכסמבורג.

צור ביקש להביאם, וכאשר נכנס למח"רת לבנק ניתנה לו מעטפה ובתוכה שטרות. משופ"מה בדק את השטרות, וגילה כי אין אלה השטרות הנכונים. הוא איים לו כי יפנה מייד למישרתה אם לא יחזירו לו את השטרות שלו, ואז התברר כי השטרות הללו הופקדו בלי ידיעת צור, כפיקדון בתכרה ואדוצית של רוננבאום, בשם אי.ט.טי.

עלמנת לשחרר את השטרות זייפו צור

6000 לירות משכנא גוטפרוינד ה" עוסק בניירות-ערך, כי אמרתי לו שיהיה פיחות. קיבלתי ממנו סכום נוסף של 8000 לירות בשנת 1966, כאשר קניתי ממנו מיגרש ב"18 אלף לירות. שילמתי לו 10 אלפים שהיו לי מפיצויים על עבודתי בר ממשה, והתפרש של 8000 היה כנראה על חשבון העניין הקודם."

כך, במילים אלו, מתאר מיכאל צור כיצד מכר את סוד הפיחות של שנת 1962. באותה שנה הוא היה המנהל הכללי של מישרת-המיסטר-והתעשייה, ה" איש הכלי-כול במישרד חשוב זה, ולמעשה היה הוא שרה-המיסטר-והתעשייה, ללא ה" חואר. על פיו נשק כל דבר. והנה הולך אדם זה, האיש החזק של הכלכלה הישראלית, ומוכר את סוד הפיחות תמורת 14 אלף לירות. נכון כי ה" דבר היה לפני עשר שנים, ושוי הכסף היה אז כפול ומכופל. אולם בכל זאת, כיצד ניתן להסביר זאת?

גוטפרוינד, הידיד הטוב

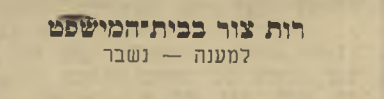
איש ששילם למיכאל צור תמורת סוד הפיחות הוא אחד מאילי הכל"כלה בישראל, מהשליטים האמיתיים שלה, ולכן הוא נחבא אל הכלים ושמו אינו אומר דבר. שכנא גוטפרוינד מחויק ב" מישרד שעליו כתוב גוטפרוינד להשק" עות, ברחוב נתלת בנימין 47 בתל-אביב, הוא עצמו גר בבתי-השוקולדה שברחוב הוברמן. וחוארו הוא "יועץ להשקעות" והוא נחשב כגדול המומחים בישראל להשקעות בזהב. משך שנים רבות היה היועץ של קבוצת בנק ארץ-ישראל-בריטניה, ועמד מאחרי עסקות המתכות השונות שעשה הבנק בהצלחה רבה.

גוטפרוינד זכה במוניטין בינלאומית. אשר החל עוסק בחברות בינלאומיות. הוא גילה לפני עשר שנים כי חברת אאודי.נ.ס.א. הגרמנית מחויקה בידה אר צר, בצורת הוזיכיון על מגוע הוואנקל, וכי פולקטוואגן האדירה תיאליץ לקנות את השליטה על אאודי.נ.ס.א.

גוטפרוינד, באמצעות קבוצת בנק ארץ-ישראל-בריטניה, החל קונה מניות של אאודי.נ.ס.א. והגיע לשליטה ב"21 אחר זים לערך ממניות החברה. כאשר פולקטוואגן ניסתה לבלוע את אאודי, נתקלה בהתנגדות עזה של קבוצת גוטפרוינד, ש" הכריחה את פולקטוואגן לשלם למיעוט פיחמישה מכפי שהציעה ליתר בעלי ה" מניות. בנוסף קיבלה הקבוצה לידיה זיכ" יון לייצור הוואנקל, הקימה על בסיס זה בישראל מיפעל לייצור מגנעים אלה.

גוטפרוינד לא הסתפק בהישג זה, החל לרכוש מניות קרטיס-רייט, שקיבלה לידיה את הוזיכיון באמריקה למגוע הוואנקל. שער מניות אלו קפץ מ"7 דולר המניה ליותר מ"40 דולר, וקבוצת גוטפרוינד גרפה הון רב. אחריכך רכש חבילת מנ" יות גדולה בחברה לא ידועה בארצות-הברית, שמניותיה היו בשפל המדרגה. אולם היו לה מיכרות זהב וכדיל. כעבור שנה החלה הגיאות במהירי הזהב וה" בדיל, ושוב גרפה הקבוצה הון.

שכנא גוטפרוינד היה דמות מכובדת בכל גוף כלכלי בישראל, וברור כי היה ביחסי-קירבה גם עם מיכאל צור. כפי שמגלה עדותו של צור במישרתה, שחלק ממנה צוטט מילולית, לא היתה מכירת הפיחות עיסקת-טוריסטיסטים. מסתבר כי צור נתן לשכנא ידידו רמן, וזה גמל לו

רות צור בכיתה-המשפט למענה — נשבר

טראוברט 18 אלף דולר, ולדבריו ניתן לו הכסף כדי שישקיעו עבור היהלומן בכרוסה. צור מספר כי היו לו חברים נוספים שנתנו לו כספים כדי שישקיעו עבורם. המישרתה שאלה אותו האם ה" כסף ניתן כתמורה להערפות שנתן ליהלון-מן בעיסקיי-היהלומים, בעיקר באמצעות חברת-היהלומים הממשלתית פיחות, ש" צור היה מיסדה ויושבי-ראש מועצת-המנהלים שלה.

צור לא אישר גירסה זו, אולם הוא הוסיף וסיפר כיצד ניצל את טראוברט לאחרונה, כאשר התמוטט הבנק של טיבור רוננבאום. צור לא יכול היה בחודשים דצמבר-ינואר לעזוב את הארץ, כיוון שהיה כבר תחת עיקוב. הוא היה צריך לשלוח לשווייץ את המיסמכים שהחזיק בידי, ואשר הוקנו לו את השליטה ב" שלוש חברות ואדוציות: קומפטרפוי, ניי קוטאפ וזומיניון.

שלוש חברות אלו היו מכשיר בידי צור, ודרךן השקיע בחברה לישראל 5.5 מיליון דולר דרך הקבוצה הגרמנית. כספים אלה קיבל בכמה צורות בדרכים בלתי-חוקיות, כעיקר עליידי הונאת הגרמנים ששילמו

מיכאל צור בדרך לכדא הודאה — מדצון